

Utbildningsinspektion i Rödöns skola förskoleklass och grundskola årskurs 1-6

Innehåll

Inledning	1
Underlag	1
Beskrivning av skolan.....	2
Sammanfattande bedömning.....	2
Bedömning av resultaten.....	3
Bedömning av genomförandet.....	5
Bedömning av förutsättningarna	7

Inledning

Skolverket har granskat verksamheten i och besökt skolan den 8 februari 2007. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för utbildningsinspektionen.

Inspektionen avser att visa hur verksamheten genomförs samt dess förutsättningar och resultat. Bedömningarna av kvaliteten och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplanen och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om inspektionen finns i separata material och på Skolverkets webbplats ([www.skolverket.se/ Inspektion](http://www.skolverket.se/Inspektion)).

Kommunen har ansvar för att de brister inspektörerna lyfter fram i den sammanfattande bedömningen åtgärdas. Åtgärderna skall redovisas till Skolverket inom tre månader vilket framgår av Skolverkets beslut. Skolverket följer också upp effekterna av inspektionen vid kommande inspektionstillfälle.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

Underlag

Underlaget för inspektörernas bedömning är dels dokument från Krokoms kommun och skolan, dels den information som samlats in under besöket. Rapporten grundas även på annan information om kommunen och skolan från exempelvis Skolverkets nationella uppföljningssystem.

I Rödöns skola intervjuades rektorn, lärare, övrig personal och elever i årskurs 6 samt föräldrar med barn i olika årskurser. Inspektörerna besökte lektioner i årskurserna 2-6. Även andra iakttagelser i skolmiljön och studier av dokument som finns på skolan utgör underlag för kvalitetsbedömningen.

Rektor har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av skolan

Rödöns skola	Antal elever
Skolbarnsomsorg	21
Förskoleklass	7
Grundskola	67

Utbildningen vid Rödöns skola omfattar förskoleklass och årskurserna 1–6 samt integrerad skolbarnsomsorg. Till rektorsområdet hör också Dvårsätts skola, en skola som omfattar förskoleklass och årskurserna 1–9 samt integrerad skolbarnsomsorg.

I rektorsområdet finns en heltidsanställd rektor. Den pedagogiska personalen arbetar i ett arbetslag där förskoleklass, skolbarnsomsorg och årskurs 1–6 ingår. Eleverna i förskoleklassen är integrerade med årskurs 1 och årskurserna 2–3 och 4–6 är åldersblandade.

Skolan ligger i Rödön, ett samhälle cirka en mil från Krokom. Skolan är drygt femtio år gammal och består av en stor byggnad. Lokaler för slöjd saknas, vilket eleverna får undervisning i vid den närliggande Dvårsätts skola. Skolgården är rymlig och erbjuder varierande lekområden av olika naturtyper. Det finns fotbolls- och hockeyplaner på skolgården. Eleverna vid Rödöns skola fortsätter sin skolgång i årskurs 7 i Nyhedens skola. Många elever har skolskjuts.

Sammanfattande bedömning

Bedömningarna av kvaliteten i utbildningen vid skolan och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplanen och övriga skolförfattningar.

Inspektörerna bedömer att skolan har förutsättningar att nå målen för utbildningen. Eleverna utvecklas och når kunskaper enligt de nationella målen i många av grundskolans ämnen. Emellertid har elever och föräldrar i allmänhet liten kännedom om målen i kursplanerna för respektive ämne.

Vidare råder en fokusering på ämnena svenska, matematik och engelska. Förutom i svenska, matematik och engelska genomför inte skolorna någon tydlig systematisk utvärdering av elevernas kunskaper i förhållande till kursplanernas krav. Inspektörerna bedömer att skolan behöver förbättra arbetet med att utvärdera elevernas kunskapsutveckling i alla ämnen.

Eleverna upplever att de har inflytande över sitt lärande. Inspektörerna bedömer att skolan behöver förbättra sitt arbete med att utveckla elevernas förmåga att arbeta i demokratiska former.

Elever såväl som föräldrar och personal upplever att det generellt råder en god stämning i skolan. Skolan arbetar aktivt med värdegrundsfrågor. Fall av kränkande behandling förekommer dock. Inspektörerna bedömer att skolan måste förbättra sina resultat avseende elevernas respekt, tolerans och förhållningssätt gentemot varandra.

Inspektörerna bedömer att nedan angivna brister snarast måste åtgärdas.

- Skolan saknar övergripande ordningsregler (6 kap. 8 b § grundskoleförordningen).
- Alla elever i behov av särskilt stöd har inte utarbetade åtgärdsprogram (5 kap. 1 § grundskoleförordningen).
- Skolan upprättar inte individuella utvecklingsplaner för eleverna (7 kap. 2 § grundskoleförordningen).
- Skolan genomför inte elevens val (2 kap. 19–20 §§ grundskoleförordningen).

Inspektörerna bedömer att det finns behov av förbättringsinsatser på skolan inom följande områden.

- Skolans arbete med att följa upp, analysera och dokumentera elevernas kunskapsutveckling och resultat i andra ämnen än svenska, engelska och matematik bör förbättras.
- Skolans information till eleverna och föräldrarna avseende kursplanernas mål bör förbättras.
- Skolans analyser av resultaten i de nationella ämnesproven bör förbättras.
- Skolans värdegrundsarbete bör förbättras.
- Skolans arbete med elevinflytande och delaktighet rörande skolgemensamma frågor bör förbättras.
- Rektorns pedagogiska ledarskap bör förbättras.
- Skolans kvalitetsredovisning bör förbättras så att den tydligare innehåller en bedömning av i vilken utsträckning skolan har förverkligat de nationella målen för utbildningen och en redogörelse för vilka åtgärder skolan avser att vidta för ökad måluppfyllelse.
- Föräldrars och elevers delaktighet i kvalitetsarbetet bör förbättras.
- Skolan måste säkerställa att eleverna ges förutsättningar att nå samtliga mål i hem- och konsumentkunskap samt teknik i årskurs 5.
- Skolans information till elever och föräldrar avseende modersmålsundervisning och studiehandledning på modersmålet för elever med annat modersmål än svenska bör förbättras.

Bedömning av resultaten

Inspektörerna har granskat hur väl skolans elever utvecklar kunskaper, normer och värden enligt de nationella målen för lärandet särskilt angivna i skollagen, läroplanen de nationella kursplanerna och programmålen.

Kunskaper, utveckling och lärande

Inspektörerna bedömer att verksamheten i förskoleklassen och årskurserna 1–6 ger eleverna möjligheter att utvecklas enligt läroplanens intentioner. Vid inspektionstillfället såg inspektörerna flera exempel på elevernas nyfikenhet och lust att lära.

Inom skolan finns olika metoder att följa och tydliggöra elevernas kunskapsutveckling. Skolan genomför årliga diagnoser i språk-, läs- och skrivutveckling.

Vidare genomför skolan regelbundna diagnoser i matematik och engelska. Personalen arbetar även i varierande grad med elevmappar för att dokumentera och synliggöra elevernas utveckling och lärande.

Det är den enskilde läraren som ansvarar för utvärdering och dokumentation av elevernas kunskapsutveckling och resultat. Inspektionen visar att dokumentation och bedömning av elevernas kunskapsutveckling inte sker i samtliga ämnen. Det råder en fokusering på ämnena svenska, matematik och engelska. Någon tydlig systematisk utvärdering av elevernas kunskaper i förhållande till kursplanernas krav i övriga ämnen genomförs inte. Inspektörerna bedömer att skolan behöver förbättra arbetet med hur skolan utvärderar elevernas kunskapsutveckling och resultat i alla ämnen.

Inspektörerna bedömer att eleverna, efter ålder och mognad, i allmänhet känner till kunskapsmålen i svenska, matematik och engelska. Emellertid har eleverna generellt begränsad kännedom om målen i kursplanerna för övriga ämnen. Vidare har föräldrarna i regel liten kännedom om målen i kursplanerna för respektive ämne. Enligt inspektörerna kan detta innebära att föräldrarna inte lika tydligt kan följa och relatera elevernas kunskapsutveckling till målen för utbildningen. Inspektörerna bedömer att skolan behöver förbättra informationen till eleverna och föräldrarna i detta avseende.

Skolan genomför de nationella ämnesproven i årskurs 5. Enligt personalen har flertalet elever nått målen i svenska, matematik och engelska. Resultaten i svenska är dock lägre jämfört med de andra ämnena. Sammantaget visar de prov som genomförts ett något lägre resultat för pojkar än för flickor. Samtliga flickor har nått alla mål i respektive ämne. Skolan har analyserat tänkbara orsaker till resultaten och menar att de kan bero på svårigheter att förstå uppgifterna. Inspektörerna bedömer att skolan behöver fortsätta att analysera sina resultat i de nationella ämnesproven och tydligare relatera resultaten till sitt pedagogiska arbete.

Normer och värden

Inspektörerna bedömer att Rödöns skola arbetar aktivt med värdegrundsfrågor. Elever såväl som föräldrar och personal upplever att det generellt råder en god stämning i skolan. Skolan har överlag en trivsamt miljö. Kränkande behandling förekommer dock, både fysiskt och verbalt. Vid inspektionen framkommer att elevernas förhållningssätt gentemot varandra inte alltid präglas av tolerans och respekt. Inspektörerna bedömer att skolan måste förbättra sina resultat avseende elevernas respekt, tolerans och förhållningssätt gentemot varandra. Från och med den 1 april 2006 råder ett uttryckligt förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever (SFS 2006:67). Den nya lagens ändamål är att främja barns och elevers lika rättigheter oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder och att förebygga och förhindra trakasserier och annan kränkande behandling.

Kommunen är skyldig att bedriva ett målinriktat arbete för att främja dessa ändamål och bland annat se till att det upprättas en likabehandlingsplan i varje skola och förskola. I planen skall planerade åtgärder redovisas. Planen skall följas upp varje år. I det målinriktade arbetet ingår även att vidta åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för trakasserier och annan kränkande behandling liksom att vid behov utreda omständigheterna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra fortsatta trakasserier eller annan kränkande behandling.

Skolan saknar en gällande likabehandlingsplan vid inspektionstillfället. Skolan har dock påbörjat sitt arbete med att upprätta en likabehandlingsplan. Något utkast fanns inte tillgängligt för inspektörerna att ta del av. Mot bakgrund av ovanstående bedömer inspektörerna att skolan måste intensifiera sitt arbete med att upprätta en likabehandlingsplan.

Den 15 oktober 2006 trädde också nya bestämmelser i kraft som innebär att likabehandlingsplanen skall upprättas, följas upp och ses över under medverkan av barnen eller eleverna vid den verksamhet för vilken planen gäller. Utformningen och omfattningen av barnens eller elevernas deltagande skall anpassas efter deras ålder och mognad.

Det saknas också övergripande ordningsregler på skolan. Skolverket vill uppmärksamma skolan på att det från och med den 1 juli 2006 införts förändringar i skolformsförordningarna när det gäller ordningsregler i skolan. Rektorn har ansvar för att det finns ordningsregler för varje skola och att ordningsreglerna utarbetas och följs upp under medverkan av lärare och övrig personal samt företrädare för eleverna och deras vårdnadshavare. Det är viktigt att alla känner sig involverade i arbetet med att utforma dessa ordningsregler, så att alla kan känna sig solidariska med de överenskommelser som görs.

Bedömning av genomförandet

Inspektörerna har granskat arbetet med arbetsmiljön, föräldrarnas och elevernas delaktighet, innehåll, organisation och arbetssätt i undervisningen, individanpassning och stöd, utvärdering av lärandet, bedömning och betygssättning, kvalitetssäkring och förbättringsarbete, skolledning och intern kommunikation. Nationella riktlinjer för arbetet finns i skollagen, läroplanen och i andra författningar för respektive skolform.

Pedagogisk verksamhet

Skolan har valt att integrera förskoleklassens verksamhet med årskurs 1. Verksamheten ger utrymme för lek, skapande och olika lärstilar men präglas också av ett grundskolelikt upplägg med exempelvis gemensamma arbetspass och raster för hela skolan. Inspektörerna vill göra skolan uppmärksam på att förskoleklassen är en egen skolform som skall förbereda barn inför den obligatoriska grundskoleutbildningen. I förskoleklassen är tanken att förskolans och grundskolans olika pedagogiska traditioner skall mötas.

Inspektionen visar att skolan har tydligt fokus på läsutveckling. Exempelvis genomförs regelbundna läsprojekt i samtliga årskurser.

Inspektionen visar att eleverna har inflytande över sitt lärande på flera sätt. Eleverna är med och påverkar val av arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll. Klassråd finns i samtliga årskurser. Antal tillfällen per termin varierar emellertid stort mellan klasserna. Elevråd förekommer inte alls. Eleverna upplever också att de inte får vara delaktiga i de flesta beslut som fattas och de önskar ett större inflytande på verksamheten. Inspektörerna bedömer att skolan behöver förbättra sitt arbete med att utveckla elevernas förmåga att arbeta i demokratiska former.

Inspektörerna bedömer att formerna för föräldrasamverkan fungerar väl. Föräldrarna får information om skolans verksamhet genom informationsbrev, utvecklingssamtal och föräldramöten. Föräldrarna är representerade i en Hem &

Skola- förening. I föreningen ingår personalrepresentanter och rektorn deltar vid behov.

Från och med den 1 juli 2006 har förändringar införts i skolformsförordningarna avseende särskilt stöd och åtgärdsprogram. Ansvaret har tydliggjorts för att tidigt upptäcka elever i behov av särskilt stöd. Rektorn skall se till att en utredning inleds, om det framkommer uppgifter om att en elev kan ha behov av särskilda stödåtgärder. Om utredningen visar att eleven är i behov av särskilt stöd, skall rektorn se till att ett åtgärdsprogram utarbetas. Av åtgärdsprogrammet skall framgå vilka elevens behov är, hur behoven skall tillgodoses samt hur åtgärderna skall följas upp och utvärderas. Programmet skall omfatta elevens hela skolsituation.

Rödöns skola har generellt en fungerande arbetsgång för att uppmärksamma elever i behov av särskilt stöd. Varje månad har skolans arbetslag klasskonferenser där även rektorn, specialpedagogen och skolsköterskan deltar. Vid dessa tillfällen uppmärksammas de elever som är i behov av särskilt stöd för att nå målen för utbildningen. Vid inspektionstillfället framkommer dock att arbetet med elever i behov av särskilt stöd inte alltid fungerar tillfredsställande. Alla elever i behov av särskilt stöd har exempelvis inte åtgärdsprogram. Mot bakgrund av ovanstående bedömer inspektörerna att skolan måste förbättra sitt arbete med att upprätta åtgärdsprogram och säkerställa att åtgärdsprogram utarbetas för samtliga elever i behov av stödåtgärder samt att uppföljning av dessa genomförs.

Inom rektorsområdet har arbetet med att utveckla gemensamma former för individuella utvecklingsplaner, IUP, påbörjats. Detta har dock inte resulterat i att IUP upprättats för eleverna.

Från och med den 1 januari 2006 ställs krav på upprättandet av en individuell utvecklingsplan för varje enskild elev vid utvecklingssamtalet. Planen skall vara ett framåtsyftande måldokument där viktiga utvecklingsområden lyfts fram. Vid utvecklingssamtalet skall läraren i en framåtsyftande individuell utvecklingsplan skriftligt sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven skall nå målen och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen och kursplanerna. Se vidare i Skolverkets Allmänna råd för individuella utvecklingsplaner, SKOLFS 2006:10. Mot bakgrund av ovanstående vill inspektörerna framhålla vikten av att skolan intensifierar sitt arbete med att upprätta individuella utvecklingsplaner för samtliga elever.

Ledning och kvalitetsarbete

I Rödöns skola finns en heltidsanställd rektor som även ansvarar för Dvårsätts skola. Rektorn är placerad vid Dvårsätts skola och besöker Rödöns skola cirka en gång per vecka.

En allmän uppfattning bland rektorn och personalen är att de administrativa uppgifterna upptar mycket av rektorns tid och att den pedagogiska ledningen därför kan bli lidande. Rektorn delegerar många frågor till personalen och ibland kan ansvarsfördelningen bli otydlig, vilket kan leda till att vissa frågor inte behandlas eller åtgärdas tillräckligt skyndsamt. Det framkommer även önskemål från personalen att rektorn oftare skall besöka skolans verksamhet för att bli mer förtrogen med det dagliga arbetet. Inspektörerna bedömer att rektorn tydligare bör ta det övergripande ledningsansvaret för den pedagogiska utvecklingen på skolan.

Inspektörerna anser att kvalitetsredovisningen bör förbättras så att den tydligt innehåller en bedömning av i vilken mån skolan har nått de nationella målen för utbildningen. Kvalitetsredovisningen består av skolans beskrivningar och bedömningar av uppställda mål. Utvärderingen görs av skolans arbetslag. Rektorn sammanställer därefter arbetslagets utvärdering. Elever eller föräldrar har inte varit delaktiga i kvalitetsredovisningen och har generellt ingen kännedom om dess existens. Inspektionen visar att kvalitetsredovisningen inte upplevs som ett levande dokument bland personalen. Inspektörerna bedömer att dokumentet behöver förankras tydligare hos all personal.

Bedömning av förutsättningarna

Skolverket tar i inspektionen upp följande förutsättningar för utbildningen; tillgång till den utbildning som skall erbjudas, information om utbildningen, personalens kompetens samt tillgång till läromedel, pedagogiska material och utrustning. Nationella bestämmelser finns bl.a. i skollagen.

Tillgång till utbildning

Inspektionen visar att eleverna vid Rödöns skola har god tillgång till utbildning. Skolan har förutsättningar att genomföra undervisning i alla ämnen förutom slöjd. Från årskurs 3 får eleverna undervisning i ämnet slöjd av lärare vid Dvärssätts skola.

Vid inspektionen framkommer att ämnena hem- och konsumentkunskap samt teknik bedrivs i varierande omfattning och i olika årskurser vid skolan. Inspektionen visar att det råder stora oklarheter huruvida eleverna ges förutsättningar att nå samtliga mål i årskurs 5. Inspektörerna bedömer att skolan behöver säkerställa att alla elever ges förutsättningar att nå samtliga mål i årskurs 5.

Skolan bedriver inte undervisning i elevens val. Enligt grundskoleförordningen skall eleverna erbjudas ett allsidigt urval av ämnen inom ramen för elevens val. Undervisningen skall syfta till att fördjupa och bredda elevernas kunskaper i ett eller flera ämnen. Mot bakgrund av ovanstående vill inspektörerna framhålla vikten av att skolan snarast tillgodoser elevernas rätt till utbildning avseende elevens val.

Skolan har få elever med annat modersmål än svenska. Ingen av dessa elever deltar i modersmålsundervisning. Inspektionen visar också att det råder stora oklarheter huruvida alla behöriga elever har erbjudits den möjligheten. Inspektörerna vill betona att elever med annat modersmål än svenska också har rätt till studiehandledning på modersmålet, liksom rätt att läsa svenska som andra språk. Skolan behöver således ta ansvar för att alla barn och elever med annat modersmål än svenska får information om dessa möjligheter.

Personalresurser

Skolan har nuvarande läsår sex lärare med ansvar för undervisning. All personal har pedagogisk utbildning. Det förekommer dock att lärare undervisar i ämnen de inte har utbildning för. I rektorsområdet arbetar även två elevassistenter, en specialpedagog och en skolsköterska på deltid.

Vid inspektionen framkommer en uppfattning bland personalen att resurserna för att genomföra önskad kompetensutveckling utifrån verksamhetens och individuella behov har minskat. Enligt intervjuer genomförs kompetensutveckling

men den är inte alltid anpassad utifrån olika behov och vad som framkommit genom skolans kvalitetsarbete.

Läromedel, pedagogiskt material och utrustning

Skolans lokaler är generellt anpassade för den verksamhet som bedrivs. Vid inspektionstillfället framkommer dock önskemål om grupprum och förrådsutrymmen. Rödöns skola har en stimulerande utemiljö, både inom och i direkt anslutning till skolans område vilket utnyttjas i undervisningen.

Inspektörerna anser att tillgången och kvaliteten på läromedel är godtagbar vilket även elever, personal och föräldrar tycker.

Datum	Ort
2007-06-19	Umeå

Veronica Bonivart Säfström

Pererik Hagberg